

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 34C/48/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620202329
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Denisa Drúžková
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2023:1620202329.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky sudkyňou Mgr. Denisou Drúžkovou v spore žalobkyne: A. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, D., zastúpená: Mgr. Katarína Berkešová, advokátka, so sídlom Břeclavská 3, Malacky, proti žalovanej: E. F., narodená XX.XX.XXXX, bytom G. H. B. XX, zastúpená: JUDr. Pavol Gráčik, advokát, so sídlom Farská 40, Nitra, o určení, že žalobkyňa je dedičkou po poručiťovi, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Súd p r i z n á v a žalovanej voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu Okresnému súdu Malacky dňa 20.09.2020 domáhala proti žalovanej určenia právnej skutočnosti, že je dedičkou po poručiťovi A. I., narodený XX.XX.XXXX, naposledy bytom J. XXXX/X, D., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, z dôvodu, že s poručiťom žila najmenej po dobu jedného roka pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a starala sa o spoločnú domácnosť. Žalobkyňa uviedla, že Okresný súd Malacky, prostredníctvom notárky G. J. D., uznesením č.k. XXX/XX/XXXX-XX, J. XX/XXXX zo dňa 05.08.2020 rozhodol tak, že prerušil dedičské konanie po poručiťovi A. I.. Súčasne rozhodol tak, že odkázal žalobkyňu, aby v zákonnej lehote jedného mesiaca od právoplatnosti daného uznesenia podala žalobu na Okresný súd Malacky o určení, že je dedičkou po poručiťovi. Ďalej žalobkyňa uviedla, že partnerstvo medzi ňou a poručiťom nie je jednoduché opísať v krátkosti. Mali láskyplný vzťah, ktorý trval cca 30 rokov. Zdieľali spolu radosti a strasti každodenného života, vzájomne sa radili o záležitostiach toho druhého. Žalobkyňa sa o poručiťa starala, varila mu, prala mu, upratovala a nakupovala mu. Poručiťel pomáhal žalobkyni v starostlivosti o jej dom, neskôr o dom vo vlastníctve jej rodiny. Spoločne chodili na výlety, radi objavovali niečo nové. Jednoducho tvorili spoločnú domácnosť. Ich partnerstvo možno jednoznačne definovať ako vzťah druhu a družky, tak ako to vyplýva z príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa sa rovnako intenzívne starala o poručiťa aj v čase ochorenia, ktoré viedlo k jeho úmrtiu. Pravidelne ho navštevovala v nemocnici, starala sa o neho a prevzala všetku starostlivosť o rodinný dom v jeho vlastníctve. Poručiťel tiež pred svojím úmrtím navrhol žalobkyni, aby sa stala jeho manželkou. O hĺbke tohto vzťahu, vzájomnej láske a dôvere medzi žalobkyňou a poručiťom svedčí tiež skutočnosť, že poručiťel spísal alografný závet, v ktorom odkázal majetok práve žalobkyni. Tento závet bol však vyhlásený za neplatný, nakoľko bol poručiťel nesprávne poučený. Žalobkyňa tiež zabezpečila všetky záležitosti ohľadne pohrebu poručiťa a následne po jeho smrti uhradila platby vzťahujúce sa k domu vo vlastníctve poručiťa. Žalobkyňa považovala za potrebné tiež uviesť, že so svojou sestrou a jej rodinou poručiťel neudržiaval žiadne vzťahy, o poručiťa neprejavovali žiadny záujem.

1.1. Vo vzťahu k vyššie uvedeným skutočnostiam žalobkyňa navrhla vypočuť strany sporu a svedkov D. B., K. B., L. B., pracovníkov nemocnice v D., A. M., K. I. a K. C.. Súčasne navrhla, aby sa súd oboznámil so spisom vedeným na notárskom úrade G. J. D. pod sp. zn. J. XX/XXXX.

2. Žalovaná žiadala žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť. Vo svojom vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 30.10.2020 uviedla, že žalobkyňa sa bez akýchkoľvek relevantných dôkazov snaží navodiť stav, podľa ktorého jej brat A. (poručiteľ) mal dlhodobý partnerský vzťah so žalobkyňou. V skutočnosti bol brat, s ktorým žalovaná udržiavala pravidelný kontakt, hoci v poslednej dobe len písomnou formou, zarytý starý mládenec, ktorý sa nikdy nechcel ženiť a v konečnom dôsledku sa ani neoženil. Žalovaná v minulosti dosť často brata navštevovala. Dcéra žalovanej, A. C., u jej brata – svojho strýka od svojich detských rokov trávila každoročne prázdniny. Aj v čase svojej dospelosti chodila za ním aj so svojou dcérou M.. V čase, keď bola dcéra žalovanej u brata, nikdy žalobkyňu nevidela bývať v spoločnej domácnosti spolu s bratom. Podľa jej vyjadrenia ju vnímala ako osobu, ktorá sa z času na čas s bratom žalovanej stretávala, avšak nikdy ju nevnímala ako jeho družku. Tvrdenia žalobkyne o tom, že poručiteľ so žalovanou a jej rodinou neudržiaval žiadne vzťahy a že sa o neho nezaujímal, považovala žalovaná za nepravdivé. Neskôr, keď sa dcéra žalovanej vydala, chodila za bratom pravidelne na návštevu aj so svojim manželom G. C. a ich deťmi. Žalovaná si s bratom pravidelne telefonovala a neskôr si písali. Nikdy sa vo svojich telefonátoch a neskôr v listoch nevyjadril o žalobkyňu ako o svojej stálej partnerke, družke. K písaniu s bratom pristúpili z toho dôvodu, že žalovaná vekom stratila sluch a z tohto dôvodu si už nemohli telefonovať. Poručiteľ mal žalovanú ako aj jej dcéru A. s rodinou rád. Dokonca ju mal tak rád, že v roku 2006 dcéru žalovanej a jej trom deťom daroval finančné prostriedky v celkovom objeme 20.000,- Sk. Dcéra A. a zať G. rozprávali žalovanej, že jej brat, hoci žalobkyňu poznal, vnímal ju ako „prelietavú osobu“. Niekoľkokrát sa pred zaťom vyjadril, že má podozrenie, že „ľahá“ aj s inými chlapmi. Žalovaná je presvedčená o tom, že si ju nikdy nechcel zobrať za manželku. Vnímal ju ako platenú spoločníčku. Žalovaná bratovi prakticky písala až do jeho smrti. Má podozrenie, že v čase, keď jej brat ochorel, žalobkyňa mu zatajovala jej listy a vôbec mu ich neukazovala. Niekoľko mesiacov pred smrťou sa snažila s bratom skontaktovať, avšak bezvýsledne. O skutočnosti, že brat zomrel, sa dozvedela tak, že jej neodpovedal dlhšiu dobu na jej listy. Dňa 15.10.2019 bola u nej na návšteve dcéra s manželom. Zať v ten deň zavolať na jeho telefón a bolo mu oznámené, že zomrel. Žalovaná a jej rodina sa začali zaujímať o bratov pohreb. Z rozprávania brata vedela, že chcel byť pochovaný vedľa ich rodičov v rodičovskom hrobe v Malackách. V nasledujúce dni po 15.10.2019 sa dcéra so zaťom snažili zistiť podrobnosti okolo bratovho pohrebu. Nakoniec dcéra volala na pohrebnú službu v Malackách, kde jej povedali, že brat bol spálený bez akéhokoľvek obradu. O tejto skutočnosti žalovanú, resp. jej rodinu nikto neinformoval. O dedičskom konaní po bratovi sa žalovaná dozvedela tak, že jej notárka G. J. D. poslala vyrozumenie aj s tlačivom, ktoré jej poslala a ktorému vzhľadom na svoj vek nerozumela. Pre svoj zdravotný stav najskôr splnomocnila na zastupovanie v dedičskom konaní svoju dcéru A. C., následne vzhľadom na vývoj dedičského konania splnomocnila advokáta G. G. N.. Ako sa neskôr žalovaná dozvedela, v dedičskom konaní žalobkyňa predložila alografný závet, ktorý sa v konečnom dôsledku ukázal ako neplatný. V súvislosti s týmto závetom žalovaná poukázala na skutočnosť, že závet je úplne neosobný, bez akéhokoľvek citového vzťahu k závetnému dedičovi. Zároveň dala žalovaná do pozornosti súdu aj to, že brat A. zomrel XX.XX.XXXX a závet je datovaný s dátumom 30.09.2019. Závet údajne podpísal pred dvomi svedkami o 15.25 hod. v nemocnici. Vzhľadom na bratov zdravotný stav bola žalovaná jednoznačne presvedčená o tom, že brat nevedel, ak to vôbec podpísal, čo podpisuje. Podľa žalovanej sa žalobkyňa uvedeným skutkom dopúšťa trestného činu v snahe obohatiť sa na úkor žalovanej, zákonnej dedičky po poručiteľovi. Z tohto dôvodu navrhla vykonať znalecké dokazovanie na skutočnosť, či jej brat bol spôsobilý v čase údajného podpisovania tohto závetu, takúto listinu podpísať. V konaní ďalej navrhla vypočuť ako svedkov A. C. a G. C..

3. Žalobkyňa sa vyjadrila k obsahu vyjadrenia žalovanej písomným podaním doručeným súdu dňa 11.12.2020 tak, že názory uvádzané žalovanou v jej vyjadrení považuje v celom rozsahu za nepravdivé a zavádzajúce. Žalobkyňa vyjadrila pochybnosti, či ide o skutočné vyjadrenie samotnej žalovanej, keď mala za to, že ide len o projekciu vyjadrenia dcéry žalovanej. Dôkazom je podľa žalobkyne aj skutočnosť, že žalovaná so závetom poručiteľa, ktorý jej bol notariátom doručený, súhlasila. Ďalej žalobkyňa uviedla, že názory prezentované žalovanou nie sú podložené žiadnymi dôkazmi. Žalovaná, resp. jej dcéra sa snaží žalobkyňu len diskreditovať na základe vymyslených tvrdení. Žalobkyňa nerobila nič iné, len rešpektovala želanie nebohého poručiteľa. Už v čase, kedy poručiteľ ochorel, sa jasne vyjadril, že nechce, aby o jeho chorobe jeho sestra vedela. Nechcel totiž, aby o jeho ochorení vedela jeho neter, nakoľko sa vyslovene obával chamtivosti jeho netere a jej partnera. Žalobkyňa potvrdila, že poručiteľ

odovzdal dcére žalovanej finančnú čiastku, ktorú uviedla žalovaná. Avšak tieto peniaze daroval/určil pre jej deti. Dozvedel sa však, že uvedené prostriedky dcéra žalovanej použila na úhradu svojich dlhov, čo bolo v rozpore s jeho želaním. Odvtedy sa poručiteľ odmietal so svojou neterou stýkať. Žalobkyňa ďalej potvrdila, že si poručiteľ so svojou sestrou písal. Avšak z uvedenej korešpondencie sa dozvedel, že sa jeho neter o jeho sestru nestará, a že sa tiež nestará o nehnuteľnosť vo vlastníctve žalovanej. Poručiteľ sa práve z uvedených dôvodov veľmi obával, že ak by sa jeho sestra dozvedela, že je chorý, tak by sa o tom dozvedela jeho neter a hlásila by sa k nemu len z dôvodu zisťovania a bála sa, že by mohla o ňom rozhodovať. O tom, že poručiteľ mal žalobkyňu veľmi rád svedčí aj to, že keď bol v nemocnici, tak si ju chcel vziať za ženu. Pri uvedených vyjadreniach poručiteľa bola prítomná pani C.. Keď sa jeho stav začal zhoršovať, tak trval na spísaní závetu. Žalobkyňa túto situáciu prvotne zľahčovala, hovorila, že veď sa ešte vráti domov. Poručiteľ však na tom začal urputne trvať a žiadať žalobkyňu, aby zabezpečila spísanie jeho závetu. Žalobkyňa oslovila notárske kancelárie G. H. a G. D.. V obidvoch prípadoch jej však bolo oznámené, že nemajú priestor na spísanie závetu v danom čase a navyše mimo kancelárie. Poručiteľ nemal právne vzdelanie, a preto bol závet spísaný tak, ako bol spísaný. Ak by bola žalobkyňa taká zisťovateľná, ako sa to snaží žalovaná navodiť, tak by určite aktu spísania závetu venovala väčšiu pozornosť. Žalobkyňa však v danej chvíli namiesto toho, aby naháňala právnikov, trávila čas s poručiteľom. V závere svojho podania žalobkyňa vyslovila otázku, že pokiaľ mala dcéra žalovanej poručiteľa tak rada a údajne mali taký pekný vzťah, prečo ho pravidelne nenavštevovala a nestarala sa o neho? Odpoveď podľa žalobkyne je, že jedine preto, že si to poručiteľ neželal. Aj práve z tohto dôvodu poručiteľ vyslovene prosil žalobkyňu, aby jeho prípadný skon nikomu neoznamovala a dal jej tiež jasné inštrukcie ohľadne pohrebu.

4. Žalovaná sa písomne vyjadrila k veci podaním doručeným súdu dňa 01.02.2022, keď považovala za potrebné doplniť svoje doterajšie vyjadrenie o skutočnosti, ktoré vyšli najavo v priebehu trestného konania, ktoré je vedené C. O. L. F. P., odborom kriminálnej polície pod č.k. B.:C./X-XXX-XX-XXXX. Listom zo dňa 23.01.2021 oznamovateľka A. C. – dcéra žalovanej adresovala Q. O. L. L. „Oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že mohlo dôjsť k spáchaniu trestného činu marenia a falšovania úradných listín závetu, právne zavádzanie chránenej osoby, korupčné správanie, zatajenie smrti uja a bránenie vykonaniu pohrebu, šírenie falošných správ, že poručiteľ nemá rodinu v záujme sa obohatiť“. V rámci uvedeného konania boli vykonané výsluchy osôb podľa § 196 ods. 2 Trestného poriadku, ktorých obsah je pre toto konanie vysoko relevantný, nakoľko objasňujú skutočnosti, ktoré sú sporné. Žalobkyňa nespĺňa podmienky spolužijúcej osoby, čo potvrdili aj osoby vypočuté v trestnom konaní. V zápisnici o výsluchu osoby D. B. – syna žalobkyne, na Q. C. L. F. P. dňa 30.09.2021 o 8:30 hod., vypočúvaný jasne uviedol: „Moja mama s A. I. nebývali v spoločnom dome, nakoľko mama má vlastný a bývali vedľa seba.“ Dňa 04.08.2021 bolo vykonané šetrenie na adrese J. X, D., kde bývajú K. I. a K. I., ktoré bolo zamerané na preverenie skutočností, ktoré uviedla A. B.. K. I. k A. B. uviedla, že ju pozná, chodievala pravidelne takmer dennodenne za A. I.. K. I. k A. B. uviedol, že k nemu chodievala často a pravidelne. Dňa 06.08.2021 bola kontaktovaná A. M. za účelom preverenia skutočností, ktoré uviedla A. B., ktorá vo svojej výpovedi k A. B. uviedla, že ju pozná od roku 1992, kedy sa prisťahovala na J. 5, pričom A. B. už vtedy chodievala takmer dennodenne za A. I.. Z citovaný výsluchov je podľa žalovanej zrejme, že žalobkyňa nežila s poručiteľom v spoločnej domácnosti, ale z dôvodu ich dlhotrvajúceho vzťahu ho pravidelne v jeho domácnosti navštevovala. V súvislosti s pojmom domácnosť žalovaná vo svojom podaní v ďalšom uviedla legálnu definíciu a presné znenie ust. § 115 Občianskeho zákonníka. Na tomto mieste poukázala tiež na judikát z civilnej zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk – O. XX/XXXX. Na základe uvedeného mala žalovaná jednoznačne za to, že žalobkyňu nemožno považovať za osobu žijúcu v spoločnej domácnosti, nakoľko nespĺňa zákonom stanovené podmienky. Z vykonaných výsluchov je zrejme, že žalobkyňa nežila v spoločnej domácnosti s poručiteľom, nakoľko má vlastnú domácnosť so starostlivosťou o ktorú jej poručiteľ pomáhal, čo sama uviedla v žalobe. To, že žalobkyňa sa starala o poručiteľa, prala a varila mu, ešte neznamená, že takáto výpomoc zakladá nárok na časť dedičstva poručiteľa. Žalobkyňa má vlastnú domácnosť, poručiteľa len navštevovala a z dôvodu ich vzájomného vzťahu mu pomáhala. Avšak nárok na časť dedičstva jej podľa názoru žalovanej v žiadnom prípade nevznikol.

4.1. Žalovaná v rámci procesnej obrany na podporu svojich tvrdení založila do spisu úradné záznamy a zápisnice o výsluchoch vykonaných vo vyššie uvedenom trestnom konaní.

5. Súd sa oboznámil s písomnými vyjadreniami a ústnymi prednesmi sporových strán, vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, svedkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými do

súdneho spisu ako aj listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah pripojeného dedičského spisu Okresného súdu Malacky sp. zn. XXX/XX/XXXX a pripojeného vyšetrovacieho spisu vedeného na C. O. L. F. P. pod B.: C./X-XXX-XX-XXXX, ktorých obsah súd jednotlivito cituje v rozsudku, a zistil nasledovný skutkový stav.

5.1. Pán A. I., narodený XX.XX.XXXX, naposledy bytom J. XXXX/X, D., zomrel dňa XX.XX.XXXX.

5.2. Okresný súd Malacky, prostredníctvom notárky – súdnej komisárky G. J. D., poverenej na konanie a rozhodovanie v dedičskej veci po poručiteľovi A. I., ktorej účastníkmi sú E. F. (žalovaná) a A. B. (žalobkyňa), rozhodol tak, že konanie o dedičstve prerušil a A. B. (žalobkyňu) odkázal, aby v lehote jedného mesiaca od právoplatnosti uznesenia podala žalobu na Okresný súd Malacky o určenie, že je dedičkou po poručiteľovi. V odôvodnení rozhodnutia okrem iného bolo uvedené, že podľa Potvrdenia o lustrácii poručiteľa v Notárskom centrálnom registri závetov a údajov dedičov bolo zistené, že poručiteľ zomrel ako slobodný, bezdetný, rodičia sa jeho smrti nedožili. Poručiteľ zanechal alografný závet, spísaný na počítači a podpísaný poručiteľom dňa 30.09.2019, za účasti dvoch svedkov: 1. svedok – K. B. a 2. svedok – D. B., podľa ktorého poručiteľ odkázal svoj presne špecifikovaný majetok A. B.. Nakoľko súdna komisárka pri preskúmaní závetu zistila, že svedkovia, za účasti ktorých poručiteľ podpísal alografný závet, sú osoby blízke závetom povolanej osoby, vyhlásila závet za neplatný. Ako dedičia zo zákona v tretej dedičskej skupine prichádzajú do úvahy sestra poručiteľa E. F. a A. B. ako spolužijúca osoba poručiteľa. Účastníčka dedičského konania A. B. vyhlásila prostredníctvom splnomocneného zástupcu J. B., že s poručiteľom žili v spoločnej domácnosti viac ako dvadsať rokov, a teda spĺňa podmienky spolužijúcej osoby podľa § 475 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Účastníčka dedičského konania E. F. vyhlásila prostredníctvom splnomocneného zástupcu G. G. N., že A. B. nie je spolužijúcou osobou poručiteľa a ďalej vyhlásil, že popiera dedičské právo A. B. ako dedičky po poručiteľovi v tretej dedičskej skupine. Na základe vyššie uvedených skutočností, ako aj na skutočnosť, že dedičské právo závisí od riešenia skutkového sporu, nakoľko A. B. tvrdí, že žila s poručiteľom v spoločnej domácnosti, a to po dobu najmenej dvadsať rokov pred smrťou poručiteľa, čo popiera sestra poručiteľa, ktorá tvrdí, že spolu pred smrťou vôbec nežili v spoločnej domácnosti, rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.08.2020.

6. Podľa § 194 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ak rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, odkáže súd uznesením po márnom pokuse o zmier toho z dedičov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby určenie spornej skutočnosti uplatnil žalobou. Na podanie žaloby určí lehotu, ktorá nesmie byť kratšia ako jeden mesiac.

Podľa § 194 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku, ak žaloba nebola podaná v lehote, ak bolo konanie o žalobe zastavené alebo ak bola žaloba odmietnutá, platí, že spor o dedičské právo bol rozhodnutý v neprospech žalobcu.

7. Žaloba žalobkyne o určenie, že žalobkyňa je dedičkou po poručiteľovi A. I. bola doručená súdu dňa 20.09.2020, teda včas. Táto skutočnosť medzi stranami ani nebola sporná.

8. Ďalej súd z vykonaného dokazovania zistil nasledovné.

8.1. Zo zápisnice o výsluchu osoby podľa § 196 ods. 2 Trestného poriadku pod ČVS:KRP-218/2-VYS-BA-2021 vyplynulo, že na Odbore kriminálnej polície C. O. L. F. P. bol dňa 30.09.2021 vypočutý D. B. (syn žalobkyne) vo veci obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a iné. K veci uviedol, že jeho mama mala vzťah s A. I. približne od roku 1985, možno aj skôr. Spoločne boli aj na jeho vojenskej prísahe v roku 1986, z čoho sú urobené aj fotografie. D. s A. I. nebývali v spoločnom dome, nakoľko mama má vlastný a bývali blízko vedľa seba. Veľmi často sa navštevovali. Mama sa o A. I. starala. Niekedy v septembri 2019 sa začal sťažovať na bolesti v bedrovom kĺbe, načo mu mama povedala, aby išiel do nemocnice na vyšetrenie, ktoré mu aj vybavila. Taktiež mu volala sanitku, navštevovala ho v nemocnici. On chodieval do nemocnice s ňou. S A. I. mal dobrý vzťah, bol partnerom jeho mamy. Osobne bol prítomný pri tom, keď A. I. povedal jeho mame, že chce napísať závet a odkázať svoj majetok jeho mame a jemu. On na to povedal, aby ho do závetu neuvádzali. Na otázku, či manželia C. navštevovali A. I. vypočúvaný odpovedal, že čo si pamätá, tak neboli za ním možno 10 – 15 rokov, možno aj viac.

8.2. Z úradného záznamu C. O. L. F. P. pod B.:C./X-XXX-XX-XXXX zo dňa 04.08.2021 vyplýva, že uvedeného dňa bolo vykonané šetrenie na adrese J. X, D., kde bývajú K. I. a K. I.. Šetrenie bolo zamerané na preverenie skutočností, ktoré uviedla pod. A. B. (žalobkyňa) vo svojej výpovedi v zmysle § 196 ods. 2 Trestného poriadku. K. I. uviedla, že boli susedmi s A. I., mali dobré susedské vzťahy. K A. B. uviedla, že ju pozná, chodievala pravidelne takmer dennodenne za A. I.. A. B. bola blízkou priateľkou A. I., dalo by sa povedať, že boli druh a družka. A. B. sa o A. I. starala (nakupovala mu, pomáhala s prácami okolo domu a v záhrade, varievala mu, volala mu sanitku, chodievala za ním do nemocnice...). Okrem A. B. za ním v podstate nikto nechodil. Počula, že si ju chcel A. I. vziať za ženu. K. I. uviedol, že boli s A. I. dlhoroční kamaráti a susedia, mali dobré vzťahy. K A. B. uviedol, že k nemu chodievala často a pravidelne, poznali sa najmenej tridsať rokov. Ich vzťah by prirovnal k vzťahu druhu a družky. Taktiež mu A. I. spomínal, že by si A. B. chcel vziať za ženu. A. B. sa o A. I. starala, nakupovala mu, pomáhala s prácami okolo domu aj v záhrade, varievala mu, chodievala za ním do nemocnice, pričom A. I. nikdy nespomínal, žeby jej za to platil.

8.3. Z úradného záznamu C. O. L. F. P. pod ČVS:C./X-XXX-XX-XXXX zo dňa 06.08.2021 vyplýva, že uvedeného dňa sa vyšetrovateľ PZ telefonicky skontaktoval s A. M. za účelom preverenia skutočností, ktoré uviedla pod. A. B. (žalobkyňa) vo svojej výpovedi v zmysle § 196 ods. 2 Trestného poriadku. A. M. uviedla, že bola susedou A. I., mali dobré susedské vzťahy. K A. B. uviedla, že ju pozná od roku 1992, kedy sa prisťahovala na J. X, pričom A. B. už vtedy chodievala takmer dennodenne za A. I.. Podľa jej slov A. B. bola blízkou priateľkou A. I., v podstate by sa dalo povedať, že boli druh a družka, bola mu najbližšia osoba. Taktiež počula, že si ju chcel A. I. vziať za manželku. Ďalej uviedla, že A. B. sa o A. I. starala (nakupovala mu, pomáhala s prácami okolo domu a v záhrade, varievala mu, volala mu sanitku, chodievala za ním do nemocnice...).

8.4. Z Odpovede na žiadosť o poskytnutie súčinnosti zo dňa 27.08.2021, adresovanej spoločnosťou Nemocničná a.s. C. O. L. F. P., súd zistil, že spoločnosť nedisponuje detailnými záznamami o tom, ktorí konkrétni pacienti boli v konkrétny deň hospitalizovaní na konkrétnej izbe v nemocnici. Prílohou predmetnej odpovede bol dotazník pri prijatí poručiteľa do nemocnice zo dňa 17.09.2019, kde je v časti stanovenie sesterských diagnóz pri príjme uvedené nasledovné: obmedzená pohyblivosť, akútna bolesť, riziko nedostatku vedomostí, riziko deficitu sebaopatery v úprave zovňajšku, narušený spánok, zápcha, riziko menšieho príjmu potravy ako telesná potreba.

8.5. Zo zápisnice C. O. L. F. P. o výsluchu osoby – Doplnenie TO podľa § 196 ods. 2 Trestného poriadku vyplynulo, že v Zariadení sociálnych služieb „Nádej“ G. H. č. 71 bola dňa 05.08.2021 vypočutá E. F. (žalovaná) vo veci obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a iné. K veci uviedla, že je jediná príbuzná A. I.. S bratom mala dobrý vzťah, kedysi za ním chodievala, ale teraz už je stará, naposledy s ním bola cca pred ôsmimi rokmi. Na otázku, či pozná A. B. uviedla, že nie. Raz ju videla, keď bola na návšteve u svojho brata v Malackách. Vtedy ešte žila jej mama a on tam s ňou prišiel.

8.6. Žalobkyňa vo výpovedi uviedla, že s A. boli takí priatelia a frajeri, mali sa radi. Chodili spolu na zábavy a aj si pomáhali jeden druhému. Kým spolu žili, raz spala ona u neho, raz on u nej. Keď doma niečo robila, napríklad zavárala, odniesla mu to, aj uňho prespala. V mladosti boli milenci, čo žalobkyňa mohla, to mu pomohla a aj on nej, aj k nemu chodila s vnúčencami. V roku 2005 mal rakovinu obličky, chodil k doktorovi. Neskôr ho začala bolieť noha, ale k doktorovi nechcel ísť. Keď ho už noha bolela veľmi, zavolala mu sanitku a išla s ním do nemocnice. V čase, keď už nemohol dobre chodiť, chodila mu aj nakupovať, niekedy nákup zaplatila žalobkyňa, niekedy on. Taktiež mu varila obedy, keď bol v nemocnici, nosila mu jedlo aj pitie. Počas toho obdobia sa mu starala o dom aj o záhradu. Hovoril jej tiež, že si ju chce vziať. Hneval sa na A., že prešustrovali peniaze. On ich nechcel, nebol spokojný ani s A. mužom. Keď boli u neho na návšteve, žalobkyňa tam radšej ani nešla. Po tom čo zomrel, zaplatila mu aj hrob. Posledné dva roky už poručiteľ nevládal, nechcel však ísť k doktorke. Niekedy mu žalobkyňa zaplatila aj elektriku, niekedy jej na to peniaze dal sám, niekedy to zaplatila zo svojich. Keď už nemohol chodiť, všetko mu obstarávala žalobkyňa. Žalobkyňa bola na sociálnom na Mestskom úrade, lebo si myslela, že by mu zabezpečila opatrovatelku, keď by mu už nemohla pomôcť. On však trval na tom, aby bola pri ňom stále ona. Sused, pán I. žalobkyňi povedal, že A. C. boli u poručiteľa naposledy pred 15 rokmi, ale že ich tam ani nepustil. Poručiteľ jej to však osobne nepovedal. Žalobkyňa ďalej uviedla, že má bydlisko na adrese C. XXXX/XX, D.. Dom vlastní jej syn, ona tam má však do smrti miesto. Má tam aj záhradu, kde si robí. Na uvedenej adrese býva od roku 1978. Býva tam nepretržite. K domu poručiteľa to mala tak

100 m. Oni si takto pendlovali. Na C. R. býva momentálne sama. V roku 2003 sa syn oženil, za rok sa odsťahoval do Levár a odvtedy v dome býva sama. Na otázku, kde poručiťelovi varila, žalobkyňa uviedla, že konkrétne to jedlo pripravovala u nej doma. Bolo to jedlo preňho aj pre ňu. Poručiťelovi nosila čisté prádlo, teda špinavé prádlo zobrala od neho a u seba vyprala. V jeho práčke sa nedalo prať, preto prala všetko doma. Žalobkyňa robila všetko tak, ako poručiťel chcel. Keď sa náhodou pohnevali, tak každý trucoval u seba doma. Po smrti poručiťela žalobkyňa nedala vedieť jeho sestru, že zomrel, lebo si to poručiťel vôbec neprial. Telefón mal v nemocnici, mohol jej kedykoľvek zavolať, že je v nemocnici. Keď zomrel, telefón bol u žalobkyne doma. Na ten telefón zavolala A. C. s tým, že sa vydávala za žalovanú.

8.7. Svedok G. C., zať žalovanej, vo výpovedi uviedol, že sa priženil do rodiny a pozná túto rodinu cez 20 rokov. Poručiťela poznal z návštev, čo tam chodili s manželkou a deťmi. Bol to človek skromný, starý mládenec. Mal ich rád ako rodinu a tešil sa z ich detí. On si prial, aby vyštudovali, dal im 200.000,- Sk na podporu detí. Deti študujú, to teda splnili. Potom tam chodili, svedok sa s poručiťelom rozprával, spomínal meno B.. Svedok ju však u neho nevidel. Keď tam prišli, pohostil ich, porozprávali sa. Poručiťel mal záľubu v starostlivosti o záhradu, vždy mu to potom ukazoval. Spomenul aj A. B., svedok sa ho pýtal, kto to je. Poručiťel mu odpovedal, že je to jeho známa, čo mu chodí prať, ale že jej za to platí. Spýtal sa ho, či si pani B. mieni zobrať. Poručiťel sa vyjadril, že on nič takého blízkeho k nej necíti, že ona mu príde občas obriaďiť a oprasť, ale že jej za to dobre platí. Potom sa o nej už ako dôchodca vyjadril, že keď strážil v Malackách na družstve, že ju videl v spoločnosti niekoho ísť zo zábavy. Že má rada zábavu a preto nie je preňho zodpovedná pre nejaké ďalšie fungovanie. Potom svedkovi spomínal, že preto ju aj viackrát vyhodil. Napriek tomu sa tam dobýjala. Vyhovárala sa, že to bolo len tak, že bola len na návšteve, ale on jej to neveril, lebo počítal, že bola na zábave a preto ju vyhnal. Z nejakého dôvodu sa tam však zase usalašila. Ďalej svedok uviedol, že k poručiťelovi chodili sporadicky, keď mali cestu do Bratislavy, nikdy však neboli vopred ohlásení. Naposledy tam boli niekedy v roku 2017, v roku 2018 mal svedok operáciu hlavy a potom už uňho neboli. Bezprostredne po smrti poručiťela bola domácnosť v katastrofálnom stave, zanedbaná. WC a vaňa boli špinavé a v kuchyni nad sporákom bolo zadymené, svedok to aj odfotil. V čase, keď poručiťel žil a chodievali tam na návštevy, mal poručiťel v dome útulne, ako starý mládenec, ale upratané. Sám si to udržiaval. Bolo tam upratané lepšie ako je to na fotografiách. Keď išiel poručiťel do nemocnice, odpadol na bicykli, záchranku mu volal sused I.. Z úradných spisov sa svedok dozvedel, že bol zanedbaný v čase prijatia do nemocnice. Pred hospitalizáciou chodil poručiťel do centra služieb, kde varia a tam sa aj stravoval a aj si to platil. Obedy si nosil domov v obedári.

8.8. Svedkyňa A. C., dcéra žalovanej, vo výpovedi uviedla, že k matke išli pred 3 rokmi dňa 15.10.2019 gratulovať a tam sa náhodne dozvedeli o smrti poručiťela. Manžel zavolať na jeho mobil a zdvihla ho žalobkyňa, že ujo zomrel a že sa ona musí o všetko starať a že čo ona z toho má. V pohrebnej službe im povedali, že žiaden pohreb nebol a ujo išiel na spolopnienie rovno z nemocnice do Levíc. V dedičskom konaní sa dozvedeli o závete. Pokiaľ ide o spolužitie žalobkyne a poručiťela, stav domu nezodpovedá tomu, že žili v spoločnej domácnosti. Z trestného spisu zistili, že pri hospitalizácii nebola uvedená ani ako blízka osoba a bol v zanedbanom stave. Žalobkyňa sa dala do pozície blízkej až 9.10., keď už bol v zlom stave a už nevnímal. V komore mal plno obedárov, od matky sa dozvedeli, že do 19.08.2019 sa stravoval v Mestskom centre sociálnych služieb. Zo zdravotných záznamov sa dozvedeli, že žije dlhodobo sám. Ďalej svedkyňa uviedla, že k poručiťelovi chodili sporadicky. Keď chodili do P., tak sa tam zastavili. Nepamätala si, kedy tam boli naposledy. Bolo to viac ako rok pred jeho smrťou. V období rokov 2018-2019 telefonovali poručiťelovi, ale sa nedovolali, lebo mal mobil vypnutý. Nepísali si spolu. Poručiťel si dopisoval akurát so žalovanou. V rokoch 2018-2019 mala svedkyňa informácie o poručiťelovi, že mal zdravotné problémy s pravým bedrovým kĺbom.

8.9. Svedok K. I., sused poručiťela, vo výpovedi uviedol, že žalobkyňu pozná. Svedok nevedel potvrdiť, či žalobkyňa žila s poručiťelom, kto tam k nemu chodil a kto nie. Susedom poručiťela bol 40 rokov. Poručiťel svedkovi o žalobkyne a ich vzťahu nikdy nerozprával. S poručiťelom mali veľmi dobrý vzťah, sem tam si niečo cez plot povedali. Podľa svedkovej vedomosti poručiťel žil vždy sám v tom dome. Svedok ďalej uviedol, že vie približne kde býva žalobkyňa, na Kozej ulici niekde na konci, asi 500-600 metrov od poručiťela. Žalobkyňa sem tam bola u poručiťela. Svedok ju mohol vidieť, len keď prišiel domov z roboty, teda z práce na záhrade, ktorú má v D. H..

8.10. Svedkyňa A. M., susedka poručiťela, vo výpovedi uviedla, že na Družstevnej býva už 30 rokov. Odvtedy pozná poručiťela aj žalobkyňu. Už vtedy žalobkyňa chodila k poručiťelovi, nie však často, lebo babka ešte žila. V roku 1992 poručiťelovi zomrela mama a potom už tam za ním chodila žalobkyňa

hocikedy. Nebývali spolu, lebo porúčiteľ bol taký samostatný, sebestačný, keď bol mladší. Žalobkyňa k nemu chodievala poobede, alebo keď sa robila záhrada. Keď bol mladší, nepotreboval cudziu pomoc, ale navštevovali sa. Svedkyňa mala s porúčiteľom veľmi dobré vzťahy. Vzťah žalobkyne a porúčiteľa svedkyňa charakterizovala tak, že boli ako pár, ako keby žili odjakživa spolu. Keď boli mladší, sedávali spolu, držali sa za ruku. Nevedela, či mali milenecký vzťah, ale keď žalobkyňa odchádzala, dali si pusy. Možno by sa ich vzťah dal nazvať ako vzťah druhá a družky. Svedkyňa mala vedomosť od svokra, ktorý sa s porúčiteľom rozprával, že uvažoval o tom vziať si žalobkyňu za ženu, ale svedkyňa osobne to porúčiteľ nehovoril. Keď bol porúčiteľ mladší, chodila mu žalobkyňa prezliekať posteľ a pomáhať na záhrade, ale po tej operácii, čo mu zobrali obličku, už sa oňho starala stále, či to bolo jedlo alebo pranie, keď zobrala jeho veci vyprať k sebe domov. Svedkyňa ďalej uviedla, že si myslí, že keď bola žalobkyňa u porúčiteľa, tak mu tam aj poupratovala, že ho nenechala v špine, ale osobne to nevidela. Posledných 5 rokov už porúčiteľ nebol zdravotne na tom dobre. Svedkyňa chodievala do práce, takže nevedela uviesť, koľkokrát denne bola žalobkyňa u neho, ale večer od neho vždycky odchádzala. Keď prišla záchranka k porúčiteľovi, vždy tam bola aj žalobkyňa, pomáhala mu sa obliecť. Taktiež mu chodila po lieky. Svedkyňa mala vedomosť o sestre porúčiteľa, že si každú stredu telefonovali vo večerných hodinách, sám porúčiteľ jej to hovoril. Pokiaľ ide o neter porúčiteľa, voľakedy k nemu chodievali v lete. Svedkyňa sa s porúčiteľom na tému jeho vzťahu so žalobkyňou nerozprávala, lebo tam je veľký vekový rozdiel. Pre porúčiteľa bola cudzia osoba. Svoje tvrdenie, že porúčiteľ a žalobkyňa mali vzťah ako druh a družka svedkyňa bližšie konkretizovala tak, že si myslí, že keby porúčiteľ nemal oporu k žalobkyňi, možno by si našiel aj inú priateľku. Hovorilo sa už dávno, že ešte keď spolu robili na štátnych majetkoch, že mali vzťah, teda že boli spolu už dlhé roky. Vždy, keď niečo potreboval, volal len ju. Keď ešte žila matka porúčiteľa, hovorilo sa, že nechcel ženu v dome. Neskôr, keď žalobkyňa mala dve deti, bola doma s deťmi a nechcela spoločné bývanie. Potom neskôr možno už kvôli veku nebývali spolu, boli takto zvyknutí, každý mal svoj kľud, porúčiteľ bol samotársky. Vždy večer sa žalobkyňa od porúčiteľa vracala domov. Obedy porúčiteľovi vozili z D. z centra. Starat' sa oňho starala len žalobkyňa, nikoho iného si do domu nevpustil.

8.11. Svedkyňa D. K. C. vo výpovedi uviedla, že žalobkyňu pozná z úradného konania. Predmetom úradného konania nebolo zisťovať, či porúčiteľ a žalobkyňa žili v spoločnej domácnosti. Dostali od žalobkyne oznámenie, že porúčiteľ je osamelý a vzhľadom na jeho vek a zdravotný stav je potrebné mu poskytnúť nejakú sociálnu službu. V zmysle zákona pokiaľ sú splnené podmienky, sú povinní poskytnúť potrebnú pomoc. Po návšteve žalobkyne sa zobrali príslušné doklady a pani D. S. ho spolu s terénnou sociálnou pracovníčkou navštívila priamo v domácnosti. Svedkyňa tam osobne nebola. Čo jej hovorila kolegyňa, nemohol ani chodiť, resp. mal obmedzenú mobilitu. Porúčiteľ sa bránil pomoci, nikoho nechcel vpustiť do domácnosti, nemal dôveru k cudzím ľuďom. V roku 2019, konkrétne v septembri, vypracovali príslušné posudky, porúčiteľ však aj tak povedal, že nikoho do domu nechce, hlavne pokiaľ ide o domácu opatrovateľskú službu a že nepôjde do žiadneho zariadenia. Žalobkyňa ho presviedčala, že vzhľadom na svoj vek, nemôže s ním byť 24 hodín denne, aby aspoň cez deň niekto bol s ním a mal opatrovateľku. Ona mu môže nakúpiť a vyprať, ale nemôže s ním byť stále. Pomoc porúčiteľovi brala žalobkyňa ako morálnu povinnosť, zrejme aj z priateľstva, taktiež boli susedia. On však tomu veľmi odolával. Svedkyňa nevedela, či tam boli 3-4 krát na šetrení, ale buď museli predtým kontaktovať žalobkyňu, alebo ich kontaktovala ona, aby sa vôbec dostali k nemu do domu. Porúčiteľ tam mal vždy poriadok, upratané a čisto, nebol zanedbaný. Žalobkyňa mu všetko musela nosiť, nosila mu aj obedы z centra sociálnych služieb z D. alebo z domu, záležalo od okolností. Taktiež mu prala veci. Žalobkyňa bola pre porúčiteľa osobou, ktorej maximálne dôveroval. Hovoril, že sestru má v zariadení. Nezaznamenali sme, že by porúčiteľovi poskytovali pomoc aj iné osoby ako žalobkyňa. Keď boli na šetrení, vzťah medzi porúčiteľom a žalobkyňou bol veľmi kamarátsky, otvorene sa spolu rozprávali. Hovoril jej, že sa bude ona oňho starať. Vzťah by sa možno dal označiť ako partnerský, ako keď dve osoby spolu žijú 50 rokov. Svedkyňa ďalej uviedla, že pokiaľ ide o predmetný posudok odkázanosti v časti sociálnej, určuje sa v ňom rozsah sebaobslužných úkonov, teda či sa žiadateľ môže sám o seba postarať v jednotlivých situáciách, alebo potrebuje pomoc inej cudzej fyzickej osoby. Je tam stupeň odkázanosti od 1 až po 6, pričom na základe sociálneho a zdravotného posudku sa určí stupeň odkázanosti na sociálnu službu. V tom posudku sa nezohľadňujú okolnosti, týkajúce sa toho, či je dotyčný osamelý z pohľadu rodinných väzieb.

8.12. Svedok D. B., syn žalobkyne, vo výpovedi uviedol, že žalobkyňa s porúčiteľom žili dlhé roky ako partneri. Všetko robili spolu, navštevovali sa, spávali jeden u druhého, varila mu. Keď mali sviatky, tak jeden druhému dávali dary. Na zábavy spolu chodili, na dovolenky do Kováčovej. Keďže boli dlhoroční partneri, tak naposledy keď ochorel, tak sa samozrejme obrátil na žalobkyňu. Mohol sa obrátiť aj na

neter, ale nevolal jej, asi s nimi nechcel komunikovať, lebo tú možnosť mal. Dokonca aj v nemocnici mal mobil, ale nevolal im. Nechcel ich asi vidieť, lebo posledných pár rokov tam neboli. Poručiteľ sa sťažoval na to, že chodia len pre peniaze. Dal im peniaze pre deti na knižky a hneval sa, že im ich na knižky nedali. Predtým sa chceli aj zobrať. Poručiteľ sa stále len pýtal žalobkyne, že kde má podklady na závet. Nevolal sestru ani neteri, všetko riešil so žalobkyňou, mal k nej dôveru, keďže s ňou žil toľké roky. Zdieľali spolu domácnosť, aj keď nebyvali v jednom dome, tak prespávali jeden u druhého občas, mali to kúsok od seba. Žalobkyňa mu nosila jedlo. Keď bol poručiteľ chorý, tak sa žalobkyňa starala o to, aby prišla sanitka, chodila do nemocnice. Aj svedok chodil s ňou do nemocnice, lebo ju tam vozil, takže keď mal čas, išiel s ňou.

9. Súd základ uplatneného nároku posúdil podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

10. Podľa § 460 Občianskeho zákonníka dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa.

Podľa § 461 ods. 1 Občianskeho zákonníka dedí sa zo zákona, zo závetu alebo z oboch týchto dôvodov.

Podľa § 461 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak nenadobudne dedičstvo dedič zo závetu, nastupujú namiesto neho dedičia zo zákona. Ak sa nadobudne zo závetu len časť dedičstva, nadobúdajú zvyšujúcu časť dedičia zo zákona.

Podľa § 474 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak nededia poručiteľovi potomci, dedí v druhej skupine manžel, poručiteľovi rodičia a ďalej tí, ktorí žili s poručiteľom najmenej po dobu jedného roku pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktorí sa z tohto dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázaní výživou na poručiteľa.

Podľa § 475 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak nededí manžel ani žiadny z rodičov, dedia v tretej skupine rovnakým dielom poručiteľovi súrodenci a tí, ktorí žili s poručiteľom najmenej po dobu jedného roku pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktorí sa z toho dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázaní výživou na poručiteľa

Podľa § 115 Občianskeho zákonníka domácnosť tvoria fyzické osoby, ktoré spolu trvale žijú a spoločne uhrádzajú náklady na svoje potreby.

11. Súd po vyhodnotení vykonaného dokazovania a po právnom vyhodnotení veci dospel k záveru, že žalobe žalobkyne na určenie, že žalobkyňa je dedičkou po poručiteľovi A. I., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, nie je možné vyhovieť, nakoľko v konaní nebolo preukázané, že žalobkyňa žila s poručiteľom najmenej po dobu jedného roka pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a že sa o spoločnú domácnosť starala.

12. Podľa § 475 Občianskeho zákonníka sú povolaní dedič zákonní dedičia v tretej skupine, a to poručiteľovi súrodenci a tí, ktorí s poručiteľom žili najmenej po dobu jedného roka pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktorí sa z toho dôvodu o spoločnú domácnosť starali. Tretia skupina zákonných dedičov prichádza do úvahy vtedy, keď dedičstvo nenadobudol manžel a ani rodičia. Poručiteľ A. I. zomrel ako slobodný, bezdetný, rodičia sa jeho smrti nedožili. Uvedené vyplýva z rozhodnutia Okresného súdu Malacky č.k. XXX/XX/XXXX-58, J. XX/XXXX zo dňa 05.08.2020, rozhodnutia v dedičskej veci po poručiteľovi, ktorým bolo dedičské konanie prerušené a žalobkyňa bola odkázaná na podanie žaloby o určenie, že je dedičkou po poručiteľovi v tretej dedičskej skupine, keď podľa svojho tvrdenia žila s poručiteľom v spoločnej domácnosti po dobu najmenej dvadsať rokov pred jeho smrťou a z toho dôvodu sa starala o spoločnú domácnosť.

12.1. Spoločnou domácnosťou sa v zmysle § 115 a § 474 ods. 1 Občianskeho zákonníka rozumie podľa ustálenej judikatury súdov spoložitie dvoch alebo viacerých fyzických osôb, ktoré spolu trvalo žijú a spoločne uhrádzajú náklady na svoje potreby. Spoločná domácnosť spravidla predpokladá spoločné bývanie v jednom alebo viacerých bytoch, pričom k naplneniu spoločnej domácnosti nepostačujú napr. občasná návštevy. Ide o spoločenstvo trvalej povahy a preto spoločnú domácnosť predstavuje len skutočné a trvalé spoložitie, v ktorom členovia domácnosti prispievajú k úhrade a obstarávaniu spoločných potrieb a spoločne a bez rozdielu hospodária so svojimi príjmami. Spolužijúca fyzická osoba musí žiť v spoločnej domácnosti tak, akoby bola členom rodiny, vyžaduje sa, aby sa starala o spoločnú

domácnosť, obstarávaním domácich prác, udržiavaním poriadku v byte, obstarávaním bielizne a údržby odevov, prípravy jedla a podobne, alebo poskytovala prostriedky na úhradu potrieb spoločnej domácnosti (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21 Cdo 683/2006 zo dňa 14.09.2006).

12.2. Pojem spoločnej domácnosti v zmysle § 474 ods. 1 Občianskeho zákonníka treba vykladať tak, že spravidla predpokladá spoločné bývanie. Výnimka je možná, len ak išlo o dočasný a prechodný pobyt mimo spoločnej domácnosti z dôvodu liečenia v nemocnici, z dôvodu návštevy príbuzných, vojenskej služby atď. Napriek uvedenému je naďalej potrebné rozumieť pod pojmom spoločnej domácnosti skutočné a trvalé spolužitie dvoch alebo viacerých ľudí, kde jednotliví členovia spoločne prispievajú na úhradu a obstarávanie spoločných potrieb, ako má na mysli § 115 Občianskeho zákonníka (R 12/1968). Osoba, ktorá sa starala o poručiťľa (osamelého a nevládneho), ale nežila s ním v spoločnej domácnosti, nie je dedičom zo zákona podľa ustanovenia § 474 Občianskeho zákonníka (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cz 108/71 zo dňa 10.11.1971).

12.3. Predpokladom dedičského nároku pri spolužití v spoločnej domácnosti s poručiťľom pri starostlivosti o túto domácnosť alebo pri závislosti výživou na poručiťľovi je vzťah podľa úmyslu účastníkov trvalý (podobný pomeru rodinný). Samotná dočasná príbuzenská alebo občianska výpomoc pri obstarávaní domácnosti nestačí (R 4/1953).

12.4. Základným znakom zákonného pojmu "domácnosť" (§ 115 Občianskeho zákonníka) je, že musí ísť o spotrebné spoločenstvo trvalej povahy. O spotrebné spoločenstvo ide vtedy, keď určité osoby hospodária so svojimi príjmami spoločne a nerozdielne, pričom sa nevyžaduje, aby tieto osoby boli v príbuzenskom či inom podobnom vzťahu. Trvalosť tohto vzťahu je daná vtedy, keď tu sú objektívne zistiteľné okolnosti, ktoré svedčia o úmysle viesť také spoločenstvo trvale, nielen na prechodnú dobu.

13. V prejednávanej veci sa žalobkyňa domáhala určenia, že je dedičkou po poručiťľovi z dôvodu, že s poručiťľom žila po dobu najmenej jedného roka pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a o spoločnú domácnosť sa starala. V danom prípade žalobkyňa zaťažovalo dôkazné bremeno týkajúce sa preukázania všetkých zákonných kritérií pre prijatie právneho záveru o tom, že jej patrí dedičské právo po poručiťľovi titulom tzv. spoloživúcej osoby. Žalobkyňa tvrdenie, že žila s poručiťľom v spoločnej domácnosti a o že sa o spoločnú domácnosť starala preukazovala svedeckými výpoveďami osôb, ktoré prichádzali do kontaktu s poručiťľom. Mala za to, že uniesla dôkazné bremeno a preukázala, že s poručiťľom boli dlhoroční životní partneri a tiež skutočnosť, že žalobkyňa bola tzv. spoloživúcou osobou. Dôvodila tým, že s poručiťľom mali láskyplný vzťah, ktorý trval cca 30 rokov, zdieľali spolu radosť a strasť každodenného života. Žalobkyňa sa o poručiťľa starala, varila mu, prala mu, upratovala a nakupovala mu. Žalobkyňa sa rovnako intenzívne starala o poručiťľa aj v čase ochorenia, ktoré viedlo k jeho úmrtiu, pravidelne ho navštevovala v nemocnici. Žalovaná tvrdenie žalobkyne ohľadom preukázania vedenia spoločnej domácnosti s poručiťľom sporovala a mala za to, že za žiadnych okolností nemohol byť u žalobkyne naplnený pojem existencie spoločnej domácnosti a spoločného hospodárenia s poručiťľom.

13.1. Súd sa stotožnil s procesnou obranou žalovanej a v zhode so žalovanou mal za to, že žalobkyňa v konaní nepreukázala tzv. trvalé spolužitie s poručiťľom v spoločnej domácnosti v zákonom stanovenej dobe jedného roka pred jeho smrťou, teda že nepreukázala dôvody pre ktoré by mala byť zákonnou dedičkou po poručiťľovi A. I.. Podľa názoru súdu danosť trvalého spolužitia žalobkyne s poručiťľom sa nejavila ani ako pravdepodobná, keď súd mal vyhodnotením dôkazov jednotlivito a v ich vzájomnej súvislosti za to, že poručiťľ v čase smrti žil vo svojom dome sám. Syn žalobkyne v konaní vedenom na Krajskom riaditeľstve PZ v Bratislave pod ČVS: C./X-XXX-XX-XXXX a zhodne aj na pojednávaní v danej veci uviedol, že žalobkyňa s poručiťľom nebývali v spoločnom dome, veľmi často sa navštevovali. Rovnako aj svedok K. I., sused poručiťľa, vo svojej výpovedi na pojednávaní potvrdil, že podľa jeho vedomosti poručiťľ žil v dome sám. Svedkyňa A. M. vo svojej výpovedi síce potvrdila časté návštevy žalobkyne v dome poručiťľa a starostlivosť o neho, pomoc v domácnosti, avšak rovnako uviedla, že žalobkyňa a poručiťľ spolu nebývali, žalobkyňa od neho večer vždycky odchádzala. Súd poukazuje tiež na výpoveď svedkyne D. K. C., zamestnankyne Mestského úradu Malacky. Z jej výsluchu vyplynulo, že dostali oznámenie od žalobkyne, že poručiťľ je osamelý a vzhľadom na jeho vek a zdravotný stav je potrebné mu poskytnúť nejakú sociálnu službu. Samotná žalobkyňa v rámci svojej výpovede v odpovedi na otázku, kde varila pre poručiťľa, výslovne uviedla, že jedlo pripravovala u seba doma, bolo to jedlo pre ňu aj pre poručiťľa. Ďalej uviedla, že keď sa s poručiťľom náhodou pohnevali,

tak každý trucoval u seba doma. Z uvedených vyjadrení žalobkyne teda možno vyvodit' záver, že samotná žalobkyňa nevnímala domácnosť poručiťľa ako spoločnú domácnosť, ale mala svoju vlastnú domácnosť v dome na Kozej ulici, kde podľa jej vyjadrenia býva od roku 2004 sama. Spoločná domácnosť predpokladá spravidla spoločné bývanie. Výnimočne netreba trvať na spoločnom bývaní, keď napr. poručiťľ pre svoj zdravotný stav alebo z bytových dôvodov nemohol mať spoločnú domácnosť s osobami, s ktorými inak trvale žil. Výnimka je možná, len ak išlo o dočasný a prechodný pobyt mimo spoločnej domácnosti z dôvodu liečenia v nemocnici, z dôvodu návštevy príbuzných, vojenskej služby atď. Súd mal z vykonaného dokazovania za to, že poručiťľ žil v rozhodnom období vo svojom dome sám, pričom zároveň nebolo preukázané, že by v danom prípade išlo o niektorý z vyššie uvedených výnimočných prípadov, predpokladaných súdnou judikatúrou, kedy by len dočasne po prechodnú dobu žili poručiťľ so žalobkyňou, inak žijúci spolu v spoločnej domácnosti, oddelene.

13.2. Sporným v prejednávanej veci bolo naplnenie podmienok pojmu spoločnej domácnosti tiež pokiaľ išlo o spoločné hospodárenie. Žalovaná v konaní argumentovala, že nebolo preukázané trvalé spoločné hospodárenie žalobkyne s poručiťľom, pričom súd sa aj v tejto časti s procesnou obranou žalovanej stotožnil. Ako bolo uvedené vyššie, v zmysle ustanovenia § 115 Občianskeho zákonníka domácnosť tvoria fyzické osoby, ktoré spolu trvale žijú a spoločne uhrádzajú náklady na svoje potreby. Ide o skutočné trvalé spolužitie dvoch alebo viacerých osôb v spotrebnom spoločenstve. O spotrebné spoločenstvo ide vtedy, keď určité osoby hospodária so svojimi príjmami spoločne a nerozdielne. Skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdit' žalobca. Podľa názoru súdu žalobkyňa v tomto smere neunesla nielen dôkazné bremeno, ale neposkytla v dostatočnom rozsahu ani relevantné skutkové tvrdenia umožňujúce súdu prijať záver o jej spoločnom hospodárení s poručiťľom. Žalobkyňa iba v rámci svojho výsluchu všeobecne uviedla, že v čase, keď už poručiťľ nemohol dobre chodiť, chodila mu aj nakupovať, niekedy za nákup zaplatila ona, niekedy on. Niekedy mu zaplatila aj elektriku, niekedy jej na to peniaze dal sám, niekedy to zaplatila žalobkyňa zo svojich. Ďalšie skutkové tvrdenia ohľadom spoločného hospodárenia neuviedla. Napriek tomu, už aj z takýchto vyjadrení žalobkyne vyplýva, že žalobkyňa rozlišovala medzi príjmami poručiťľa a svojimi príjmami, teda nevnímala ich ako príjmy spoločné. Pokiaľ ide o tvrdenia žalobkyne uvedené v žalobe o tom, že zabezpečila všetky záležitosti ohľadne pohrebu poručiťľa a následne po jeho smrti uhradila platby vzťahujúce sa k domu vo vlastníctve poručiťľa (čiže skutočnosti po smrti poručiťľa), tieto boli pre rozhodnutie súdu v danej veci s ohľadom na predmet tohto konania bez právneho významu, keďže relevantným obdobím pre posúdenie splnenia podmienok pre priznanie žalobkyni statusu dedičky bolo v danom prípade obdobie jedného roka pred smrťou poručiťľa.

14. Žalobkyňa vo vzťahu k dôvodnosti žalobou uplatneného nároku argumentovala tiež poukazom na rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 30C/343/2016, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/76/2019, v ktorom bolo podľa tvrdenia žalobkyne vyhovené žalobe v identickej situácii. V súlade s článkom 2 Civilného sporového poriadku ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, pričom právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. V oblasti explikovaných ako „najvyššie súdne autority“ je potrebné článok 2 vykladať vo funkčnej jednote s článkom 3. V tomto zmysle je potom jednoznačné, že za najvyššie súdne autority možno sémanticky dosadiť Ústavný súd SR, Najvyšší súd SR i Európsky súd pre ľudské práva a Súdny dvor Európskej únie. Žalobkyňa na podporu svojej argumentácie poukazovala na rozhodnutia Okresného súdu Galanta a Krajského súdu v Trnave, čiže išlo o rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho (krajského) súdu. Teda je zrejmé, že nešlo o rozhodnutia najvyšších súdnych autorít, ako to má na mysli článok 2 Civilného sporového poriadku v súvislosti s princípom právnej istoty. Zároveň nešlo ani o rozhodnutie odvolacieho súdu vydané v prejednávanej veci, kedy by právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v takomto rozhodnutí bol tunajší súd ako súd prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku viazaný. Navyše, po oboznámení sa s obsahom citovaným rozhodnutí sa súd nestotožnil s tvrdením žalobkyne, že by vo veci vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 30C/343/2016, v ktorej súd žalobe vyhovel, išlo o identickú situáciu ako vo veci prejednávanej tunajším súdom. Ustanovenie § 475 ods. 1 Občianskeho zákonníka týkajúce sa spolužijúcich osôb nemožno vykladať paušálne. Spor o tom, či určitá osoba spĺňala podmienky spoločnej domácnosti, ktoré zakladajú dedičské právo spolužijúcich osôb (t.j. či žila s poručiťľom v spoločnej domácnosti najmenej po dobu jedného roka pred jeho smrťou a či z tohto dôvodu sa starala o spoločnú domácnosť alebo bola odkázaná výživou na poručiťľa) je skutkovým sporom, v rámci ktorého musí súd

zohľadniť individuálne okolnosti a osobitosti konkrétneho prípadu. Vo vyššie citovanej veci vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 30C/343/2016 išlo o skutkovo odlišnú situáciu (žaloba založená na rozdielnych skutkových tvrdeniach), pričom Okresný súd Galanta na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že preukázateľne žalobkyňa v domácnosti poručiteľky žila a nesporne spoločne hospodárili (úhrada energií, vody, plynu, daní a podobne), ktoré skutočnosti vo veci prejednávanej tunajším súdom neboli preukázané, respektíve, ako bolo uvedené vyššie, skutočnosti umožňujúce súdu prijať záver o spoločnom hospodárení s poručiteľom neboli zo strany žalobkyne dokonca ani relevantným spôsobom tvrdené.

15. Súd nevykonal pôvodne žalobkyňou navrhnuté dokazovanie výsluchom svedkov K. B., L. B., pracovníkov nemocnice v D., D. D. S. a žalovanou navrhnuté znalecké dokazovanie, keďže právni zástupcovia sporových strán na pojednávaní výslovne uviedli, že na vykonaní takto navrhnutého dokazovania netrujú.

15.1. Žalobkyňa navrhla vykonať dokazovanie výsluchom žalovanej ako strany sporu. Súd rozhodol, že takto navrhnuté dokazovanie nevykoná, a to z dôvodu neúčelnosti a tiež s ohľadom na zásadu hospodárnosti konania. V civilnom sporovom konaní je výsluch strany iba podporným dôkazom. Vyplýva to z dikcie zákona, podľa ktorej výsluch strany môže súd vykonať vtedy, ak tvrdenú skutočnosť nemožno preukázať inak. Súd nariadi tento dôkazný prostriedok iba vtedy, ak to navrhne strana sporu na preukázanie tvrdených skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo a preukázať ich nemožno iným spôsobom. V civilnom sporovom konaní súd zásadne vykonáva dokazovanie len na preukázanie sporných skutočností. Žalobkyňa, ktorá navrhla vykonať výsluch žalovanej, v tejto súvislosti neuviedla, aké konkrétne sporné skutkové okolnosti podstatné pre rozhodnutie súdu v danej veci by mali byť týmto dôkazom preukázané a zároveň ani žiadnym spôsobom neodôvodnila, že by také skutočnosti nebolo možno preukázať inak. Žalobkyňa v podaní doručenom súdu dňa 11.12.2020, ktorým reagovala na vyjadrenie žalovanej k žalobe, uviedla, že názory uvádzané žalovanou v jej vyjadrení považuje v celom rozsahu za nepravdivé a zavádzajúce. Vyjadrila pochybnosti, či ide o skutočné vyjadrenie samotnej žalovanej, keď mala za to, že ide len o projekciu vyjadrenia dcéry žalovanej. Dôkazom mala byť podľa žalobkyne aj skutočnosť, že žalovaná so závetom poručiteľa, ktorý jej bol notariátom doručený, súhlasila. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že žalovaná na svoje zastupovanie v predmetnom konaní riadne splnomocnila právneho zástupcu a súd nemal dôvod spochybňovať, či právnym zástupcom prezentované stanovisko v konaní zodpovedá vôli žalovanej. Zároveň žalobkyňou tvrdená skutočnosť, že žalovaná so závetom poručiteľa, ktorý bol notárkou v dedičskom konaní vyhlásený za neplatný, súhlasila bol pre rozhodnutie súdu v danej veci s ohľadom na predmet tohto konania bez právneho významu. Súd prihliadol tiež na to, že v prípade žalovanej ide o osobu vysokého veku. V konaní bolo vykonané rozsiahle dokazovanie, okrem iného aj výsluchom viacerých svedkov, ktorí prichádzali do kontaktu s poručiteľom v relevantnom období, teda v období jedného roka pred smrťou poručiteľa. Žalovaná bola dňa 05.08.2021 vypočutá v súvislosti s konaním vedeným na C. O. L. F. P., Odbor kriminálnej polície pod B.:C./X-XXX-XX-XXXX vo veci obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 psím. a) Trestného zákona a iné, kde uviedla, že kedysi za bratom (poručiteľom) chodievala, ale teraz už je stará a naposledy s ním bola cca pred ôsmimi rokmi. K osobe žalobkyne uviedla, že ju nepozná, videla ju len raz, keď bola na návšteve u svojho brata v D., vtedy ešte žila jej mama a on tam s ňou prišiel. Iné skutočnosti k veci nevedela uviesť. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd žalobkyňou navrhnuté dokazovanie výsluchom žalovanej ako strany sporu považoval za nadbytočné, majúc za to, že doteraz vykonané dokazovanie je dostatočným podkladom pre rozhodnutie súdu.

16. Po zohľadnení skutkového stavu, zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov samostatne a vo vzájomnej súvislosti a aplikácii právnych predpisov súd dospel k záveru, že žaloba žalobkyne nie je dôvodná, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

16.1. Strany sporu znášajú zodpovednosť za skutkový stav a musia dokazovať svoje tvrdenia. Konanie je založené na kontradiktórnej zásade, podľa ktorej strana svoje tvrdenia musí preukazovať dôkazmi. Žalobkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno na preukázanie svojho tvrdenia o spoločnej domácnosti s poručiteľom minimálne rok pred jeho smrťou, a teda nepreukázala, že boli splnené podmienky na dedenie podľa § 475 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd mal za to, že zákonom stanovené podmienky pre určenie, že žalobkyňa je dedičkou po poručiteľovi A. I., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, neboli splnené, nakoľko v konaní nebolo preukázané, že žalobkyňa skutočne žila s poručiteľom najmenej po

dobu jedného roka pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a z toho dôvodu sa starala o spoločnú domácnosť. Žalovaná predloženými dôkazmi úspešne poprela tvrdenia žalobkyne ohľadom spoločnej domácnosti, keď z listinných dokladov a výpovedí svedkov vyplynulo, že poručiteľ žil sám, a teda spoločnú domácnosť so žalobkyňou nevedol. Ako už súd uviedol, pre posúdenie či žalobkyňa a poručiteľ v relevantnom čase žili spoločne v domácnosti, je rozhodujúci faktický stav trvalého spolužitia a spoločné uhrádzanie nákladov na spoločné potreby. Súd nespochybňuje tvrdenie žalobkyne, že s poručiteľom mali k sebe navzájom blízky vzťah a žalobkyňa ho často navštevovala. Rovnako nespochybňuje to, že poručiteľovi všemožne pomáhala, navarila mu alebo zabezpečila stravu, oprala, poupratovala alebo pomáhala pri riešení zdravotného stavu, s hospitalizáciou pred smrťou a pod. Uvedené skutočnosti však nepreukazujú, že žalobkyňa žila s poručiteľom v spoločnej domácnosti najmenej po dobu jedného roka pred jeho smrťou. Nepreukazujú, že o spoločnú domácnosť sa starala z dôvodu, že fakticky žila s poručiteľom v spoločnej domácnosti. V konaní nebolo preukázané, že žalobkyňa s poručiteľom tvorila spotrebné spoločenstvo, teda že uhrádzali spoločne potreby domácnosti a svoje potreby. Pokiaľ ide o starostlivosť o spoločnú domácnosť, táto zakladá dedičský nárok len vtedy, keď sa vykonáva spontánne z dôvodu žitia v spoločnej domácnosti. V konaní nebolo preukázané, že žalobkyňa sa starala o domácnosť poručiteľa z dôvodu žitia v spoločnej domácnosti. Občasné návštevy v dome, i prípadne akokoľvek časovo pravidelné, zaobstaranie nákupov, stravy, prania, občasné zabezpečenie úhrady platieb, poskytnutie morálnej podpory a pomoci nebolo možné posúdiť ako trvalosť spolužitia a vedenie spoločnej domácnosti žalobkyne s poručiteľom. Súd vzhľadom na uvedené mal za to, že žalobkyňa nepreukázala dôvodnosť uplatneného nároku, a preto nie je možné jej priznať postavenie dedičky podľa § 475 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

16.2. Súd iba dodáva, že neunesením dôkazného bremena sa rozumie procesná zodpovednosť strany za to, že za konania neboli preukázané jej tvrdenia a z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá existenciu týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. júna 2010, sp. zn. 5Obo/52/2010).

17. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. Súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, teda podľa úspešnosti žalovanej v spore a žalovanej, ktorá mala v konaní plný úspech, priznal voči žalobkyňi nárok na plnú náhradu trov konania. O výške týchto trov bude v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd Malacky.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v

akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.